

2021-07-08 Christer Nilsson

EN FRAMTIDSFULLMAKT - OMFATTAR INTE BESLUT I FRÅGOR OM VALET AV SJUKVÅRDSINSATSER ¹

En framtidsfullmakt får omfatta ekonomiska och personliga angelägenheter. Vissa undantag finns dock och det gäller bland annat när det krävs ett ställningstagande och ett beslut i valet av en sjukvårdsinsats – ett medicinskt ställningstagande. Det är om detta denna artikel handlar om. ²

En framtidsfullmakt omfattar inte sådana medicinska åtgärder som regleras inom hälso- och sjukvårdslagen och tandvårdslagen.

Medicinska ingrepp på fullmaktsgivaren, ligger utanför fullmaktshavarens behörighet. Vilka åtgärder som är undantagna finns inte specifikt angivet i lagen eller i förarbetena, (prop. 2016/17:30 s. 29–30).

Av propositionen framgår att om ett val av en vårdåtgärd ska omfattas av en framtidsfullmakt eller inte ska bedömas utifrån de begränsningar som anses gälla för god man och förvaltare såsom det anges i prop.1987/88:124 s. 172 samt SOU 2015:80 s. 411. Här anges att huvudprincipen ska vara att en person i allmänhet bör själv få bestämma i frågor som berör innehållet i den vård som erbjudes enligt hälso- och sjukvårdslagarna. Denna huvudprincip utesluter dock inte att synpunkter ska kunna lämnas från en person som har fått en framtidsfullmakt. Fullmaktshavaren ska också kunna hjälpa sin huvudman (fullmaktsgivaren) med dennes kontakter inom hälso- och sjukvården eller tandvården. ³

Av lagen (2017:310) om framtidsfullmakter framgår det således att en fullmaktshavare inte ska få samtycka eller på andra sätt ta ställning till innehållet i åtgärder som omfattas av hälso- och sjukvården eller tandvården som rör fullmaktsgivaren. Naturligtvis ska detta inte hindra en fullmaktshavare från att hjälpa sin huvudman i kontakterna med hälso- och sjukvården eller tandvården. Se prop. 2016/17:30 s. 29–30.

¹ Hos Juristguiden finns det flera artiklar som behandlar framtidsfullmakter generellt och i specifika frågor. Du hittar dem genom att från sökményn välja fullmakt från kategorilistan.

² Andra undantag är upprättande av testamente, bekräfta faderskap, ingå äktenskap eller andra frågor som är särskilt utpräglade av personlig karaktär. Se lag (2017:310) om framtidsfullmakter 2 §; observera att där görs hänvisningar andra lagar som är aktuella.

³ Det ska noteras att inom vissa speciallagar kan det finnas särskilt uttalat att en god man eller förvaltare kan agera i vissa situationer som ställföreträdare för sin huvudman.